

განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრი
NATIONAL CENTER FOR EDUCATIONAL QUALITY ENHANCEMENT

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის დასკვნა უმაღლესი
საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ

სამართლის სამაგისტრო პროგრამა

შპს თბილისის ღია სასწავლო უნივერსიტეტი

შეფასების თარიღი

8 ოქტომბერი, 2020

წარდგენის თარიღი

16 ნოემბერი, 2020

თბილისი 2020

ინფორმაცია უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების შესახებ¹

დაწესებულების სახელწოდება ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმის მიითითებით	შპს თბილისის ღია სასწავლო უნივერსიტეტი
დაწესებულების საიდენტიფიკაციო კოდი	202192643
დაწესებულების სახე	სასწავლო უნივერსიტეტი

ინფორმაცია საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ

საგანმანათლებლო პროგრამის სახელწოდება	სამართალი
უმაღლესი განათლების საფეხური	მაგისტრატურა
მისანიჭებელი კვალიფიკაცია ²	სამართლის მაგისტრი 0421
დეტალური სფეროს დასახელება და კოდი	სამართალი, 0421
ზოგადი განათლების შესაბამისი საფეხურის საგნის/საგნების/საგნობრივი ჯგუფის სწავლების უფლების მითითება (მასწავლებლის მომზადების ინტეგრირებული საბაკალავრო- სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის ან მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამის შემთხვევაში)	
სწავლების ენა	ქართული
ECTS კრედიტების რაოდენობა	120
პროგრამის სტატუსი (ავტორიზებული/აკრედიტებული/პირობით აკრედიტებული/ახალი/საერთაშორისო აკრედიტაცია) შესაბამისი გადაწყვეტილების მითითებით (ნომერი, თარიღი)	ახალი

ექსპერტთა ჯგუფის წევრები

თავმჯდომარე (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	ლევან მოსახლიშვილი, სამართლის დოქტორი, სს საქართველოს ენერგეტიკის ფონდის დირექტორის მოადგილე იურიდიულ საკითხებში, კავკასიის
--	--

¹ ერთობლივი უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის შემთხვევაში: მიეთითება ერთობლივი უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის განმახორციელებელი დაწესებულებები; „დაწესებულების საიდენტიფიკაციო კოდის“ და „დაწესებულების სახის“ მითითება არ არის სავალდებულო უცხო ქვეყნის კანონმდებლობის შესაბამისად აღიარებული უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებ(ებ)ისათვის

² უცხო ქვეყნის კანონმდებლობის შესაბამისად აღიარებულ უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებასთან ერთად ერთობლივი უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელების შემთხვევაში თუ განსხვავდება მისანიჭებელი კვალიფიკაციის ფორმულირება, მიეთითება ცალ-ცალკე დაწესებულებების მიხედვით

	უნივერსიტეტის საბაკალავრო პროგრამის ხელმძღვანელი, ასოცირებული პროფესორი, საქართველო
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	ნინო ბოგვერაძე, სამართლის დოქტორი, კორმაძის საადვოკატო ბიუროს პარტნიორი, ქართულ-ამერიკული უნივერსიტეტის პროფესორი, საქართველო
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	კოსტანტინე ებრალიძე, კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის სტუდენტი, საქართველო

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის შემადგამელი დასკვნა

▪ ზოგადი ინფორმაცია საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ

2012 წლიდან თბილისის ღია სასწავლო უნივერსიტეტის სამართლის სკოლაში აკრედიტირებულ რეჟიმში ფუნქციონირებს 2 სამაგისტრო პროგრამა: კერძო(ბიზნეს) სამართლის და სისხლის სამართლის პროგრამები.

წარმოდგენილი სამაგისტრო პროგრამა შედგება შედგება სავალდებულო და არჩევითი კომპონენტებისგან. სამართლის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა მოიცავს 120 ECTS კრედიტს, წელიწადში – 60 კრედიტს, სემესტრში – 30 კრედიტს. შესაბამისად, სამაგისტრო პროგრამის სტანდარტული ხანგრძლივობა 2 წელს ანუ 4 სემესტრს შეადგენს.

სამართლის სამაგისტრო სასწავლო პროგრამა შედგება სავალდებულო სასწავლო კურსების (90 კრედიტი), არჩევითი სასწავლო კურსების (30 კრედიტი) პრაქტიკის (30 კრედიტი) და სამაგისტრო ნაშრომისაგან (30 კრედიტი).

▪ აკრედიტაციის ვიზიტის მიმოხილვა

აკრედიტაციის ვიზიტი ჩატარდა 2020 წლის 7-8 ოქტომბერს ინტერვიუების პროცესი მიმდინარეობდა 7 ოქტომბერს 10:40 სთ-დან 11:20 სთ-მდე პროგრამის თვითშეფასებს ჯგუფთან, ხოლო სხვა დანარჩენი ინტერვიუების პროცესი მიმდინარეობდა 8 ოქტომბერს 10.40-დან 16.50 მდე დისტანციური ფორმატით ელექტრონული კომუნიკაციების (პროგრამა ზუმით) საშუალებით. ვიზიტი გაიმართა კონსტრუქციულ გარემოში, ადმინისტრაცია მზად იყო თანამშრომლობისათვის, რაც გამოიხატა როგორც ექსპერტების მიერ დასმულ შეკითხვებზე პასუხების განმარტებისა და სხვადასხვა პანელზე მონაწილე პირების დასწრების უზრუნველყოფის, ასევე ექსპერტების მიერ მოთხოვნილი დამატებითი ინფორმაციის/დოკუმენტაციის წარმოდგენაში.

სამუშაო განრიგის მიხედვით პირველ პანელში 2020 წლის 7 ოქტომბერს, ინტერვიუ შედგა პროგრამის თვითშეფასების ჯგუფთან. და განმარტებული იქნა სამართლის სამაგისტრო პროგრამის აკრედიტაციისათვის მომზადების პროცესი და მასში სხვადასხვა პირთა ჩართულობა.

ვიზიტის მეორე დღე დაიწყო 8 ოქტომბერს 10.40-ზე, მეორე პანელში ინტერვიუ შედგა პროგრამის ხელმძღვანელთან და განმარტებული იქნა პროგრამასთან დაკავშირებული სხვადასხვა მნიშვნელოვანი ასპექტები.

მესამე და მეოთხე პანელი დაეთმო აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალს. მეხუთე პანელების ფარგლებში ინტერვიუები ჩატარდა სამაგისტრო ნაშრომების ხელმძღვანელებთან, ხოლო მომდევნო პანელები დაეთმო პროგრამის სტუდენტებთან, პროგრამის კურსდამთავრებულებთან, დამსაქმებლებსა და სტაჟირების განმახორციელებლებთან შეხვედრებს.

ვიზიტის ბოლოს ექსპერტთა ჯგუფმა უნივერსიტეტის წარმომადგენლებს გაუზიარა სამართლის სამაგისტრო პროგრამის შესახებ ვიზიტის საფუძველზე ექსპერტთა ჯგუფის მიერ ჩამოყალიბებული ძირითადი მიგნებები.

• **საგანმანათლებლო პროგრამის სტანდარტებთან შესაბამისობის მოკლე მიმოხილვა**

სამართალს სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის აკრედიტაციის სტანდარტებთან და სამართლის დარგობრივ მახასიათებლებთან შესაბამისობის შემოწმებისას აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის შეფასებით და მოქმედი წესის მიხედვით პროგრამა, მისი კომპონენტები და განხორციელების პროცედურები შეფასებული იქნა შემდგენიარად:

#	სტანდარტი	შეფასება
1	საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა	შესაბამისობაშია სტანდარტებთან
2	სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა	შესაბამისობაშია სტანდარტებთან
3	სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა	შესაბამისობაშია სტანდარტებთან
4	სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა	შესაბამისობაშია სტანდარტებთან
5	სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები	შესაბამისობაშია სტანდარტებთან

▪ **რეკომენდაციები**

სტანდარტი 2.6

- სასურველია სასწავლო კურსების სილაბუსებში დეტალურად გაიწეროს შეფასების ზუსტი და მკაფიო კრიტერიუმები ანუ შეფასების მეთოდის საზომი ერთეულები, რითაც უზრუნველყოფილი იქნება სწავლის შედეგების ადეკვატური, გამჭვირვალე და სამართლიანი შეფასების სისტემა, რომელიც ხელს შეუწყობს სტუდენტების აკადემიური მიღწევების გაუმჯობესებას.

▪ **რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის**

სტანდარტი 1.1

- სასურველია, უნივერსიტეტმა შეიმუშაოს პროგრამის ინტერნაციონალიზაციის სტრატეგია, რომელიც ასახავს უშუალოდ პროგრამისკენ მიმართული ინტერნაციონალიზაციის საკითხს და მისი განვითარების კონკრეტულ გეგმებს. ამ თვალსაზრისით უნივერსიტეტს ექნება მკაფიო ხედვა და სტრატეგია პროგრამის სპეციფიკიდან გამომდინარე უშუალოდ პროგრამის ინტერნაციონალიზაციის განვითარების კუთხით და უფრო ეფექტურად მოახდენს შესაბამისი აქტივობების განხორციელებას დაგეგმილი სტრატეგიისა და ეტაპების შესაბამისად, ასეთის არსებობის შემთხვევაში.

სტანდარტი 2.2

➤ მიუხედავად იმისა, რომ არჩევითი სასწავლო კურსების მოდულის ფარგლებში პროგრამა სტუდენტებს მათ მიერ არჩეული მიმართულების მიხედვით აძლევს შესაბამისი სასწავლო კურსების არჩევისა და, შესაბამისად, საკუთარი პროფილის ფორმირების შესაძლებლობას, სასურველია, არჩევითი საგნების აღნიშნული მოდული გაფართოვდეს და სტუდენტებს მეტი არჩევითობის შესაძლებლობა მიეცეთ შესაბამისი მიმართულებით მათი ინტერესების მიხედვით.

სტანდარტი 4.3

➤ ვიზიტის მსვლელობისას გამოიკვეთა, რომ პროგრამა კოდექსით სარგებლობა სტუდენტებსა და პედაგოგებს მხოლოდ უნივერსიტეტიდან შეუძლიათ. უნივერსიტეტის გარეთ სტუდენტებს და პედაგოგებს ამ ბაზიდან ნორმატიული მასალის მიღება შეუძლიათ მხოლოდ ბიბლიოთეკის ადმინისტრაციის მონაწიეობით, რაც დამატებით ბარიერებს ქმნის. სასურველია ეს საკითხი დარეგულირდეს ისე, რომ სამაგისტრო პროგრამის სტუდენტებს ჰქონდეთ საკანონმდებლო ბაზასთან წვდომა. მიზანშეწონილია, უნივერსიტეტმა გააქტიუროს (შეიძინოს) საკანონმდებლო მაცნეს ვერსია, რომელიც საშუალებას მისცემს აკადემიურ პერსონალს და სტუდენტების ისარგებლოს ვებ-გვერდის სერვისებით, როგორც უნივერსიტეტიდან, ისე გარედან.

➤ ასევე მნიშვნელოვანია უნივერსიტეტმა იმუშავოს სამართალში განსაკუთრებულად აქტუალური რესურსების, როგორიცაა home.heinonline.org და www.lexisnexis.com -ს უნივერსიტეტში გამოყენების დანერგვაზე. აღნიშნული შესაძლებელია განხორციელდეს თუნდაც სხვა უნივერსიტეტთან თანამონაწილეობის პრინციპზე, რამეთუ, აღნიშნული რესურსები ამ შესაძლებლობას ითვალისწინებს.

- საუკეთესო პრაქტიკის მოკლე მიმოხილვა (არსებობის შემთხვევაში)

- ხელახალი აკრედიტაციისას, მნიშვნელოვანი მიღწევებისა და/ან პროგრესის მოკლე მიმოხილვა (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

პროგრამის შესაბამისობა აკრედიტაციის სტანდარტებთან

1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა

პროგრამას აქვს ნათლად ჩამოყალიბებული მიზნები და სწავლის შედეგები, რომლებიც ლოგიკურადაა ერთმანეთთან დაკავშირებული. პროგრამის მიზნები შეესაბამება უნივერსიტეტის მისიას, მიზნებსა და სტრატეგიულ გეგმას. პროგრამის გაუმჯობესებისთვის მუდმივად ფასდება პროგრამის სწავლის შედეგები.

1.1 პროგრამის მიზნები

პროგრამის მიზნები ასახავს, თუ რა ცოდნის, უნარებისა და კომპეტენციების მქონე კურსდამთავრებულის მომზადებისკენ არის მიმართული და რა წვლილი შეაქვს სფეროსა და საზოგადოების განვითარებაში.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

შპს თბილისის ღია სასწავლო უნივერსიტეტის (შემდგომში „უსდ“ ან „უნივერსიტეტი“) მისიის თანახმად უნივერსიტეტის ორიენტირი სწავლების თანამედროვე მეთოდების გამოყენებით, სამეცნიერო კვლევისათვის ხელსაყრელი პირობების შექმნითა და პრაქტიკული უნარების განვითარებით სტუდენტებისათვის საერთაშორისო შრომის ბაზარზე არსებული ტენდენციების შესაბამისი განათლების მიცემა და მულტიკულტურული და დემოკრატიული კლიმატის შექმნით, მაღალი სამოქალაქო პასუხისმგებლობის, კრიტიკული და შემოქმედებითი აზროვნების მქონე პიროვნების ჩამოყალიბების ხელშეწყობაა. იდენტურად, უნივერსიტეტის სამართლის სკოლის ერთ-ერთ უმთავრეს მისიად შრომის ბაზარზე კონკურენტუნარიანი და კვალიფიციური იურისტის მომზადებაა განსაზღვრული ახალი იდეების, ინოვაციებისა და ცვლილებებისათვის ღიაობის, დაინტერესებული მხარეების მაქსიმალური ჩართულობის, ინტერნაციონალიზაციისა და პროგრესულობის ღირებულებებზე დაყრდნობით. უნივერსიტეტის ხედვაა, „იყოს ხარისხიანი განათლების მიღების, სამეცნიერო კვლევისა და პროფესიული უნარების განვითარებისათვის ხელსაყრელი პირობების მქონე დაწესებულება, რომელიც მოთხოვნადი და კონკურენტუნარიანი იქნება, როგორც ადგილობრივ, ისე საერთაშორისო დონეზე“.

უნივერსიტეტის სამართლის სამაგისტრო პროგრამა (შემდგომში „სამართლის სამაგისტრო პროგრამა“ ან „პროგრამა“) ახალია და სრულად მოიცავს საჯარო, კერძო და სისხლის სამართლის სფეროებს, შესაბამისად, არ არის სპეციალიზირებული რომელიმე კონკრეტული სამართლის სფეროს მიმართულებით. აღსანიშნავია, რომ 2012 წლიდან უნივერსიტეტში აკრედიტებულ რეჟიმში ხორციელდება კერძო (ბიზნეს) სამართლისა და სისხლის სამართლის სამაგისტრო პროგრამები, რომლებიც ვიწრო კვალიფიკაციაზეა ორიენტირებული. უნივერსიტეტის თვითშეფასების ანგარიშის მიხედვით, რაც დადასტურდა უნივერსიტეტის ადმინისტრაციასთან, სტუდენტებსა და დამსაქმებლებთან ინტერვიუების პროცესშიც, უნივერსიტეტის გადაწყვეტილება, სამაგისტრო პროგრამები არ იყოს ვიწრო სამართლის სპეციალიზაციაზე ორიენტირებული და სტუდენტებს შესთავაზოს საჯარო, კერძო და სისხლის სამართლის სფეროების მომცველი საერთო სამაგისტრო პროგრამა, ძირითადად ეფუძნება ბაზარზე არსებულ მოთხოვნას, განსაკუთრებით კი სტუდენტების პრიორიტეტს, სამართლის მაგისტრის ხარისხის მოპოვებისას არ ჰქონდეთ შეზღუდული სპეციალიზაცია სამართლის რომელიმე სფეროში. სამართლის სამაგისტრო პროგრამა ორიენტირებულია სამართლის მაგისტრის აკადემიური ხარისხის შესაბამისი კომპეტენციების, ანალიტიკური და კრიტიკული აზროვნების,

იურისტის პროფესიისათვის საჭირო ცოდნისა და უნარების, პროფესიული პასუხისმგებლობის, სამართლის სფეროში ინოვაციების და უახლესი გამოცდილების გათვალისწინების, კვლევითი საქმიანობის განხორციელების, პროფესიული ეთიკის ნორმების დაცვისა და ღირებულებების დამკვიდრებაში წვლილის შეტანის მოტივაციის ჩამოყალიბებაზე, რათა სამართლის მაგისტრმა შეძლოს კვლევითი სამუშაოს განხორციელება, პრაქტიკულ საქმიანობაში თავისი კომპეტენციების და შესაძლებლობების სრული რეალიზაცია და კარიერული წინსვლა წარმატებული საქმიანობის შედეგად. პროგრამა ფორმულირებულია შემდეგი 7 მიზნის გარშემო:

- სტუდენტს მისცეს თანამედროვე იურიდიული განათლება და შესძინოს სამართლის სფეროს ღრმა და სისტემური ცოდნა სამართლის სისტემათა შედარების საფუძველზე;
- გამოუმუშავოს მიღებული ცოდნის პრაქტიკულ საქმიანობაში ეფექტურად გამოყენების და სამართლებრივი პრობლემების სამართლიანად დაბალანსების გზით ორიგინალურად გადაწყვეტის უნარი;
- განუვითაროს საკანონმდებლო ნოვაციების, თამანდროვე სასამართლო პრაქტიკის და მეცნიერული სიახლეების ანალიზის და სამართლებრივი საქმიანობის რაციონალურად წარმართვის უნარი;
- გამოუმუშავოს დამოუკიდებლად მეცნიერული კვლევის დაგეგმვისა და განხორციელების უნარი;
- განუვითაროს აკადემიური და პროფესიული საზოგადოებისათვის საკუთარი სამართლებრივი მოსაზრებების და არგუმენტების გაზიარების უნარი ეთიკური სტანდარტების გათვალისწინებით;
- სტუდენტმა გაიზაროს სამართლებრივი ღირებულებების მნიშვნელობა სამართალწარმოების პროცესში;
- სტუდენტმა დამოუკიდებლად წარმართოს ცოდნის და უნარების შემდგომი სრულყოფის პროცესი.

პროგრამის მიზნები ადეკვატურადაა განსაზღვრული და თანხვედრაშია უნივერსიტეტის მისიასთან და კურიკულუმით განსაზღვრული სასწავლო კურსების მიზნებთან. პროგრამის მიზნები ითვალისწინებს თანამედროვე შრომის ბაზრის მოთხოვნებს. უნივერსიტეტის მიერ განხორციელებულია შრომის ბაზრის ანალიზი და პოტენციურ დამსაქმებელთა გამოკითხვები, რომელთა შედეგებიც შესაბამისად აისახა პროგრამაში, კერძოდ, ბაზრის ანალიზისა და დამსაქმებელთა გამოკითხვების შედეგებმა, რაც დადასტურდა ინტერვიუების პროცესშიც, აჩვენა, რომ დამსაქმებლების დაკვეთა და, შესაბამისად, თანამედროვე ბაზრის მოთხოვნაა უნივერსიტეტის მიერ იმგვარი კურსდამთავსებულის მისთვის შეთავაზება, რომელსაც თეორიულ ცოდნასთან ერთად გააჩნია ამ ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი. ამ თვალსაზრისით პროგრამა მოიცავს ცალკე მდგომ პრაქტიკის კომპონენტს, რომელიც გარე პრაქტიკის სახით ხორციელდება და ისეთ სასწავლო კურსებს, რომლებშიც ჩაშენებულია პრაქტიკული უნარების განმავითარებელი აქტივობები, მაგალითად კერძო სამართლის ევროპეიზაცია და ინტერნაციონალიზაცია, შედარებითი კონსტიტუციონალიზმი და სხვ.

პროგრამის ინტერნაციონალიზაციასთან დაკავშირებული საუნივერსიტეტო ხედვა ასახულია უნივერსიტეტის ინტერნაციონალიზაციის პოლიტიკის (2018-2025) დოკუმენტში (დამტკიცებულია აკადემიური და წარმომადგენლობითი სენატის 2018 წლის 22 იანვრის #77 დადგენილებით). სამეცნიერო და საგანმანათლებლო ურთიერთთანამშრომლობასთან დაკავშირებით, მათ შორის სტუდენტთა გაცვლითი პროგრამების საკითხებზე, უნივერსიტეტს გაფორმებული აქვს მემორანდუმები სხვადასხვა უცხოურ უნივერსიტეტებთან (ნიუ ჯერსი სითის უნივერსიტეტი, ლანჟოუს უნივერსიტეტი, ნიქოზიის უნივერსიტეტი და სხვ.) თუმცა, სასურველია, უნივერსიტეტმა შეიმუშაოს პროგრამის ინტერნაციონალიზაციის სტრატეგია, რომელიც ასახავს უშუალოდ

პროგრამისკენ მიმართული ინტერნაციონალიზაციის საკითხს და მისი განვითარების კონკრეტულ გეგმებს და ამ თვალსაზრისით უფრო აქტიურად იმოქმედოს პროგრამის ინტერნაციონალიზაციის კომპონენტის განვითარებაზე.

პროგრამის სტრუქტურაში წარმოდგენილი სავალდებულო კომპონენტებისა და არჩევითი კომპონენტების მოდულები საბოლოო ჯამში უზრუნველყოფენ პროგრამის მიზნების მიღწევადობას, რაც, თავის მხრივ, შესაბამისობაშია უნივერსიტეტის ხედვასა და მისიასთან. პროგრამის მიზნების რეალისტურობასა და მიღწევადობასთან მიმართებით გასათვალისწინებელია სამართლის სამაგისტრო პროგრამისათვის აუცილებელი ის ძირითადი კომპონენტები, რაც წარმოადგენს პროგრამის ძირითადი მიზნების მიღწევის აუცილებელ საშუალებებს: (ა) სამართლის პროგრამის სტრუქტურა, შესამისობა დარგობრივ მახასიათებლებთან, თანამედროვე შრომის ბაზრის მოთხოვნებთან და მისი გაჯერება, პირველ რიგში, იმგვარი სავალდებულო სასწავლო კურსებით, რომლებიც, საბოლოო ჯამში, უზრუნველყოფენ პროგრამის მიზნების განხორციელებას; (ბ) უნივერსიტეტის ინფრასტრუქტურა - სათანადო სასწავლო სივრცე; (გ) თანამედროვე ინტერნეტ და მატერიალურ სამართლებრივ გამოცემებზე ხელმისაწვდომობა, რაც, თავის მხრივ, მოიცავს თანამედროვე სტანდარტების ბიბლიოთეკის არსებობას; (დ) მაღალკვალიფიციური აკადემიური და მოწვეული პერსონალი, რომელიც, საბოლოო ჯამში, უზრუნველყოფს კონკურენტუნარიანი იურისტის მომზადებას; და (ე) პროგრამის ფინანსური მდგრადობა. პროგრამის მიზნების მიღწევადობის რეალისტურობის ზემოაღნიშნული კომპონენტების ერთობლივად შეფასების შედეგად ექსპერტთა ჯგუფი მივიდა დასკვნამდე, რომ პროგრამის მიზნები რეალისტური და მიღწევადია.

- უნივერსიტეტის ვებგვერდზე (<http://tou.edu.ge>) პროგრამის მიზნები საჯაროდ ხელმისაწვდომია, ვებგვერდზე, ასევე, განთავსებული და ხელმისაწვდომია პროგრამა, უნივერსიტეტის ძირითადი და სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი სხვადასხვა დოკუმენტი, მათ შორის უნივერსიტეტის სამართლის სკოლის დებულება, სტრატეგიული განვითარების გეგმა, ინტერნაციონალიზაციის პოლიტიკა, უნივერსიტეტის სხვადასხვა სამსახურის დებულებები, საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავებისა და განხორციელების წესი და სხვა შიდასამართლებრივი აქტები. ინტერვიუს შედეგებმა აჩვენა, რომ პროგრამის მიზნები გაზიარებულია მასში ჩართული პირების მიერ. მისასალმებელია, რომ COVID 19-ის გავრცელების გამო ქვეყნის მასშტაბით უნივერსიტეტების ელექტრონულ სწავლებაზე გადასვლასთან დაკავშირებით უნივერსიტეტმა 2020 წლის 01 აპრილს დაამტკიცა ელექტრონული სწავლების ადმინისტრირების წესი, რომელიც განსაზღვრავს ელექტრონული სწავლების ფორმის სასწავლო პროცესში დანერგვისა და გამოყენების მექანიზმებს.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- სამართლის სამაგისტრო პროგრამა
- თვითშეფასების ანგარიში
- შრომის ბაზრის ანალიზი და დამსაქმებელთა გამოკითხვები
- უნივერსიტეტის სტრატეგიული განვითარების გეგმა
- უნივერსიტეტის ინტერნაციონალიზაციის პოლიტიკა
- უნივერსიტეტის ვებგვერდი
- ინტერვიუს შედეგები

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

➤ სასურველია, უნივერსიტეტმა შეიმუშაოს პროგრამის ინტერნაციონალიზაციის სტრატეგია, რომელიც ასახავს უშუალოდ პროგრამისკენ მიმართული ინტერნაციონალიზაციის საკითხს და მისი განვითარების კონკრეტულ გეგმებს. ამ თვალსაზრისით უნივერსიტეტს ექნება მკაფიო ხედვა და სტრატეგია პროგრამის სპეციფიკიდან გამომდინარე უშუალოდ პროგრამის ინტერნაციონალიზაციის განვითარების კუთხით და უფრო ეფექტურად მოახდენს შესაბამისი აქტივობების განხორციელებას დაგეგმილი სტრატეგიისა და ეტაპების შესაბამისად, ასეთის არსებობის შემთხვევაში.
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ☐ <u>შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</u> ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

1.2 პროგრამის სწავლის შედეგები
➤ პროგრამის სწავლის შედეგები აღწერს იმ ცოდნას, უნარებსა ან/და პასუხისმგებლობასა და ავტონომიურობას, რომლებსაც სტუდენტი იძენს პროგრამის დასრულებისას; ➤ პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების პროცესი მოიცავს სწავლის შედეგების გასაზომად საჭირო მონაცემთა განსაზღვრას, შეგროვებასა და ანალიზს; ➤ შეფასების შედეგები გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი პროგრამა ორიენტირებულია შემდეგი 9 სწავლის შედეგის მიღწევაზე: ○ განმარტავს ქართული და უცხოური სამართლის არსებულ მდგომარეობას, განვითარების ტენდენციებს და პერსპექტივებს, ადგენს ეროვნული და საერთაშორისო სამართლის თანაფარდობას და ევროპის სამართლის გავლენას ქართულ კანონმდებლობაზე; ○ განსაზღვრავს მოსამართლის პროფესიული საქმიანობის განხორციელების ეთიკურ სტანდარტებს და აღიარებს მათი დაცვის მნიშვნელობას მართლმსაჯულების განხორციელების პროცესში; ○ დამოუკიდებლად მოძიებული აქტუალური სამეცნიერო ლიტერატურის, საკანონმდებლო და პრაქტიკის სიახლეების კრიტიკული ანალიზისა და შეფასების

მეშვეობით შეიმუშავენ სასამართლო პრაქტიკასა და კანონმდებლობაში არსებული კომპლექსური პრობლემების გადაჭრის ორიგინალურ მიდგომებს;

- სამეცნიერო კვლევის თანამედროვე მეთოდების და სტრატეგიული მიდგომის გამოყენებით, აკადემიური წერის სტანდარტების დაცვით, დამოუკიდებლად იკვლევს სამართლის აქტუალურ პრობლემებს;

- უახლესი ინფორმაციის ინოვაციურ სინთეზზე დაფუძნებულ კვლევის ეთიკურ შედეგებს და არგუმენტირებულ დასკვნებს უზიარებს სამეცნიერო და პროფესიულ საზოგადოებას აკადემიური ეთიკის პრინციპების დაცვით;

- არასტანდარტული სამართლებრივი სიტუაციების გადაწყვეტის მიზნით განმარტავს სამართლებრივ ნორმებს ეროვნული და საერთაშორისო სამართლის შედარებითი ანალიზის საფუძველზე, პრაქტიკული პრობლემების გადაწყვეტის გამოცდილების გათვალისწინებით;

- წარმართავს განვითარებაზე ორიენტირებულ საქმიანობას და დამოუკიდებლად ეუფლება სამართლის მეცნიერებისა და პრაქტიკის უახლეს მიღწევებს;

- თანამედროვე სტრატეგიული მიდგომების გამოყენებით წარმართავს სამუშაო ჯგუფის წევრების საქმიანობას და, საჭიროების შემთხვევაში, ზრუნავს მათი აკადემიური და პრაქტიკული შესაძლებლობების განვითარებაზე;

- ითვალისწინებს სამართლებრივ ღირებულებებს და პრინციპების მნიშვნელობას მხარეთა ინტერესების და თავისუფლებასა და პასუხისმგებლობას შორის ბალანსის უზრუნველსაყოფად.

სწავლის შედეგების ანალიზის შედეგად ექსპერტთა ჯგუფი მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ სწავლის შედეგები შეესაბამება საკანონმდებლო მოთხოვნებსა და სამართლის დარგობრივი მახასიათებლით განსაზღვრულ სწავლის შედეგების ძირითად კომპონენტებს და მოიცავს მაგისტრატურის საფეხურისათვის შესაბამის ცოდნა-გაცნობიერების, უნარის, პასუხისმგებლობისა და ავტონომიურობის ასპექტებს - შეესაბამება კვალიფიკაციის შესაბამის დონეს და მისანიჭებელ კვალიფიკაციას.

უნივერსიტეტმა განახორციელა შრომის ბაზრის ანალიზი, დამსაქმებელთა გამოკითხვები, რომელთა შედეგებიც აისახა სწავლის შედეგების შესაბამისად განსაზღვრაში. წარმოდგენილი დოკუმენტაციისა და ინტერვიუების შედეგებით დასტურდება პროგრამისა და მისი სწავლის შედეგების შემუშავებაში სხვადასხვა დაინტერესებული პირების, მათ შორის დამსაქმებლებისა და აკადემიური პერსონალის, ჩართულობა.

ვინაიდან პროგრამა ახალია, ექსპერტთა ჯგუფი ვერ მოახდენდა სამართლის პროგრამაზე სწავლის შედეგების ფაქტობრივად შეფასების ანალიზს და იხელმძღვანელა უნივერსიტეტის მიერ აკრედიტაციის მიზნით წარმოდგენილი დოკუმენტაციის საფუძველზე და ინტერვიუს შედეგების გაანალიზებით. ამასთან, ცალკეული სტანდარტისა და უნივერსიტეტის შიდა რეგულაციებით დადგენილი მოთხოვნების პრაქტიკულად განხორციელების შესაფასებლად შედარებისათვის გამოყენებული იქნა უნივერსიტეტში მოქმედი კერძო (ბიზნეს) სამართლისა და სისხლის სამართლის სამაგისტრო პროგრამების ფარგლებში განხორციელებული ესა თუ ის პროცესი, ინტერვიუს დროს აქტიურ სტუდენტებსა და კურსდამთავრებულებთან გასაუბრების ფორმატში გასაუბრებებიც ამ პროგრამების სტუდენტებთან გაიმართა.

პროგრამა განსაზღვრავს სამართლის სამაგისტრო პროგრამის მიზნებისა და სწავლის შედეგების რუკას, რომელიც არსებითია სწავლის შედეგების პროგრამის მიზნებთან შესაბამისობის დადგენისათვის და ასახავს კავშირს პროგრამის მიზნებსა და პროგრამის სწავლის შედეგებს შორის. ამასთან, პროგრამის სწავლის შედეგებთან თითოეული სასწავლო კურსის ურთიერთმიმართება ასახულია სამართლის სამაგისტრო პროგრამის კურიკულუმის (სწავლის შედეგების) რუკაში.

პროგრამის სწავლის შედეგების შესაფასებლად გამოიყენება ორი ძირითადი მიდგომა: პირდაპირი და არაპირდაპირი გაზომვის მეთოდები. სწავლის შედეგების შეფასების

მექანიზმი ითვალისწინებს აკადემიური მოსწრების ანალიზს, პერიოდულ მონიტორინგსა და გამოკითხვას. სტუდენტების აკადემიური მოსწრების ანალიზის საფუძველზე ხდება სილაბუსის სწავლის შედეგების მიღწევის დადგენა, პროგრამისა და სილაბუსის დონეზე მუშავდება მონაცემები და შედეგი დარდება პროცენტულ მაჩვენებელს. 20%-იანი გადახრის შემთხვევაში, სწავლის შედეგები თავიდან გადაიხედება. გარდა ამისა, უნივერსიტეტში დანერგილი შეფასების ტექნიკის მეშვეობით, ფიქსირდება პროგრამაზე არსებული სტუდენტების საერთო რაოდენობიდან რამდენმა მიაღწია სწავლის თითოეულ შედეგს და შემდგომ დარდება სამიზნე ნიშნულს. პროგრამის თითოეული სწავლის შედეგი იზომება შეფასების გეგმის მიხედვით იმ სემესტრის დასრულებისას, რომელიც კონკრეტული სწავლის შედეგის მიღწევას მოიაზრებს. უნივერსიტეტი იყენებს არაპირდაპირი შეფასების მეთოდებს, როგორებიცაა დამსაქმებლებისა და სტუდენტების გამოკითხვა. აკრედიტაციის მიზნით წარმოდგენილი დოკუმენტაციისა და ინტერვიუს შედეგების საფუძველზე ექსპერტთა ჯგუფი ასკვნის, რომ პროგრამის სწავლის შედეგები რეალისტური და მიღწევადია.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- სამართლის სამაგისტრო პროგრამა
- თვითშეფასების ანგარიში
- შრომის ბაზრის ანალიზი და დამსაქმებელთა გამოკითხვები
- სამართლის სამაგისტრო პროგრამის კურიკულუმის (სწავლის შედეგების) რუკა
- ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმები;
- ინტერვიუს შედეგები

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა	✓			

2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები, პროგრამის სტრუქტურა, შინაარსი, სწავლება-სწავლის მეთოდები და სტუდენტთა შეფასება უზრუნველყოფს დასახული მიზნებისა და მოსალოდნელი სწავლის შედეგების მიღწევას.

2.1 პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები

უსდ-ს განსაზღვრული აქვს პირთა პროგრამაზე დაშვების შესაბამისი, გამჭვირვალე, სამართლიანი, საჯარო და ხელმისაწვდომი წინაპირობები და პროცედურები.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

სამართლის სამაგისტრო პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები და პროცედურები გამჭვირვალეა, სამართლიანია, საჯაროდ ხელმისაწვდომია ყველა დაინტერესებული პირისათვის და ხორციელდება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. აღნიშნული წინაპირობები და პროცედურა განისაზღვრება პროგრამით. ამასთან, ინფორმაცია პროგრამაზე ჩარიცხვის, დაშვების წინაპირობების, პროგრამის მიზნებისა და შედეგების, პროგრამაში ჩართული პერსონალის შესახებ განთავსებულია უნივერსიტეტის ვებ-გვერდზე, რაც საშუალებას აძლევს დაინტერესებულ პირებს, მიიღონ ინფორმაცია არა მხოლოდ პროგრამაზე მიღების პროცედურებისა და უნივერსიტეტის მიერ დადგენილი მოთხოვნების შესახებ, არამედ შეუქმნან კონკრეტული წარმოდგენა და მოლოდინი პროგრამის არსსა და სწავლის შედეგებზე.

სამაგისტრო პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები და პროცედურა სრულად შეესაბამება საქართველოს კანონმდებლობას. პროგრამაზე სწავლის უფლება აქვს:

- სამართლის ბაკალავრს ან მასთან გათარაბრებულ აკადემიური ხარისხის მქონე საქართველოს მოქალაქეს, რომელიც
 - დადებითი შედეგით დამლევს საერთო სამაგისტრო გამოცდებს;
 - ჩააბარებს შიდასაუნივერსიტეტო გამოცდებს - სპეციალობასა და ინგლისურ ენაში (B2 დონეზე)

➤ სამართლის ბაკალავრს ან მასთან გათარაბრებულ აკადემიური ხარისხის მქონე საქართველოს მოქალაქეს/უცხო ქვეყნის მოქალაქეს: ▪ ერთიანი სამაგისტრო გამოცდების გარეშე, საქართველოს კანონმდებლობის საფუძველზე. ➤ მაგისტრატურის სტუდენტს, რომელიც ჩაირიცხება პროგრამაზე სხვა უსდ-დან გადასვლის წესით საქართველოს კანონმდებლობისა და უნივერსიტეტის რეგულაციების შესაბამისად. შიდასაუნივერსიტეტო გამოცდის ფარგლებში ინგლისური ენის ტესტირებით მოწმდება სტუდენტის ცოდნა B2 დონეზე. ინგლისური ენის ტესტის ნიმუში შეესაბამება შემოწმების დადგენილ კრიტერიუმს. ○ დაშვების წინაპირობები გადმოცემულია სამაგისტრო პროგრამაში და ხელმისაწვდომია საჯაროდ, უნივერსიტეტის ვებგვერდზე: https://www.tou.edu.ge/law-master.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები ○ სამართლის სამაგისტრო პროგრამა ○ უსდ-ს ვებგვერდი
რეკომენდაციები:
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.2 საგანმანათლებლო პროგრამის სტრუქტურა და შინაარსი

პროგრამა შედგენილია უსდ-ში მოქმედი საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების მეთოდოლოგიის გამოყენებით. პროგრამის შინაარსი ითვალისწინებს პროგრამაზე დაშვების წინაპირობებსა და სწავლის შედეგებს. პროგრამის

სტრუქტურა თანმიმდევრული და ლოგიკურია. შინაარსი და სტრუქტურა უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას. მისანიჭებელი კვალიფიკაცია შესაბამისობაშია პროგრამის შინაარსთან და სწავლის შედეგებთან.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

სამართლის სამაგისტრო პროგრამა შემუშავებულია უნივერსიტეტში მოქმედი საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების მეთოდოლოგიის საფუძველზე, რომელიც წარმოადგენს უნივერსიტეტში საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების მეთოდოლოგიის ამსახველ დოკუმენტს და ადგენს საგანმანათლებლო პროგრამის შემუშავებისა და განხორციელების წესსა და პროცედურებს. აღნიშნული დოკუმენტის მიხედვით, საგანმანათლებლო პროგრამას შეიმუშავებს და განახორციელებს უნივერსიტეტის შესაბამისი სკოლა, რომელიც ასევე შეიმუშავებს მოქმედ პროგრამაში შესატან ცვლილებებს და ახდენს პროგრამების მოდიფიცირებას. პროგრამის შემუშავებაში მონაწილეობენ: აკადემიური პერსონალი, შესაბამისი კვალიფიკაციის მოწვეული პერსონალი და სტუდენტები, ისევე, როგორც დამსაქმებლები და კურსდამთავრებულები. პროგრამა შესაბამისობაში უნდა მოდიოდეს უნივერსიტეტისა და შესაბამისი სკოლის მისიასთან, და უნდა ითვალისწინებდეს დაინტერესებული მხარეების (სტუდენტების, შრომის ბაზრის, კურსდამთავრებულების, დამსაქმებლის და სხვა მხარეების) მოთხოვნებს. შესაბამისი სკოლის ბაზაზე იქმნება სამუშაო ჯგუფი, რომლის კოორდინაციაც ევალება ხარისხის მართვის დეპარტამენტის უფროსს. სამუშაო ჯგუფის ხელმძღვანელი ორგანიზებას უკეთებს პროგრამის შემუშავების პროცესს, უზრუნველყოფს აკადემიური/მოწვეული პერსონალის, სტუდენტების, პოტენციური დამსაქმებლებისა და სხვა დაინტერესებული პირების ჩართულობას პროგრამის შემუშავების პროცესში და პროგრამის პროექტს წარუდგენს განსახილველად სკოლის საბჭოს. სკოლის საბჭოს მიერ განხილული პროგრამის პროექტი საგანმანათლებლო პროგრამის (კურიკულუმის) და სასწავლო კურსების პროგრამების (სილაბუსების) შესწავლის და საქართველოში მოქმედ სტანდარტებთან შესაბამისობის დადგენის მიზნით იგზავნება ხარისხის მართვის დეპარტამენტში. ხარისხის მართვის დეპარტამენტი ამზადებს საექსპერტო დასკვნას პროგრამის შესახებ და განსახილველად უბრუნებს სკოლის საბჭოს. ხარისხის მართვის დეპარტამენტის დადებითი დასკვნის შემთხვევაში სკოლის საბჭო საგანმანათლებლო პროგრამას წარუდგენს აკადემიურ და წარმომადგენლობით სენატს, რომელიც წარმოდგენილი საგანმანათლებლო პროგრამის განხილვის შემდეგ ამტკიცებს წარმოდგენილ პროგრამას და პროგრამის ხელმძღვანელს, ან უარს ამბობს მის დამტკიცებაზე.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციისა და ინტერვიუების შედეგებით დასტურდება, რომ პროგრამამ გაიარა უნივერსიტეტის მიერ დადგენილი ზემოაღნიშნული პროცედურა და პროგრამა დამტკიცდა 2020 წლის 05 ივნისს. ამასთან, პროგრამის შემუშავებაში ჩართულნი იყვნენ სხვადასხვა დაინტერესებული მხარეები (აკადემიური და მოწვეული პერსონალი, სტუდენტები, კურსდამთავრებულები, დამსაქმებლები), უნივერსიტეტმა, ასევე, გამოიყენა პროგრამის გარე შეფასების მექანიზმები - პროგრამა შეფასდა ადგილობრივი დარგის ექსპერტისა და უცხოელი ექსპერტის მიერ.

პროგრამის შინაარსი ითვალისწინებს პროგრამაზე დაშვების წინაპირობებს (*დეტალურად იხ. წინამდებარე დასკვნის 2.1. სტანდარტი*), სწავლის შედეგებსა (*დეტალურად იხ. წინამდებარე დასკვნის 1.2. სტანდარტი*) და სტრუქტურას. პროგრამა აგებულია საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესითა და ევროპული კრედიტების ტრანსფერის სისტემის შესაბამისად, კერძოდ, კურიკულუმი მოიცავს 120 კრედიტს (1 კრედიტი უტოლდება სტუდენტის დატვირთვის 25 საათს) და შედგება შემდეგი მოდულებისაგან:

➤ **სავალდებულო კომპონენტები (90 კრედიტი):**

▪ **სავალდებულო სასწავლო კურსები** (30 კრედიტი) - ორიენტირებულია მაგისტრანტს მისცეს თანამედროვე იურიდიული განათლება ეროვნული და უცხოური სამართლის მიღწევების და ტენდენციების, ასევე საერთაშორისო და ეროვნული სამართლის ურთიერთმიმართების საფუძველზე; პროფესიული ცოდნის და პრაქტიკული უნარების ეფექტურად გამოყენებისკენ და მოიცავს 6 კრედიტიან 5 სასწავლო კურსს. სავალდებულო სასწავლო კურსების არჩევა ხდება სასწავლო გეგმის მიხედვით სწავლების პირველ სემესტრში.

▪ **სავალდებულო სამეცნიერო-კვლევითი და პრაქტიკული კომპონენტი** (ჯამში 60 კრედიტი):

▪ **პრაქტიკა** (30 კრედიტი) - ხორციელდება სასწავლო გეგმის შესაბამისად სწავლების მესამე სემესტრში ე.წ. „გარე პრაქტიკის“ მოდელით პრაქტიკის იმ ობიექტებზე, რომლებთანაც უნივერსიტეტს გაფორმებული აქვს შესაბამისი მემორანდუმები;

▪ **სამაგისტრო ნაშრომი** (30 კრედიტი) - ხორციელდება სასწავლო გეგმის შესაბამისად სწავლების მეოთხე სემესტრში.

➤ **არჩევითი სასწავლო კურსების კომპონენტი** (30 კრედიტი) - მოიცავს სასწავლო კურსებს, რომლებიც შესაძლებლობას აძლევს სტუდენტს მისი ინტერესის შესაბამისი მიმართულებით სამართლის შესაბამის დარგში მიიღოს/გაიფართოვოს ცოდნა; არჩევითი სასწავლო კურსების არჩევა ხდება სასწავლო გეგმის მიხედვით სწავლების მეორე სემესტრში.

ამდენად, სავალდებულო კომპონენტების კრედიტების ჯამური მოცემულობა შეესაბამება სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამისათვის კანონმდებლობით დადგენილ კრედიტების გადანაწილების მოცულობას და უზრუნველყოფილია საგანმანათლებლო პროგრამის არჩევითი კომპონენტის ფარგლებში სტუდენტის დაინტერესების მიხედვით სასწავლო კურსების არჩევითობა, რაც შესაძლებლობას აძლევს სტუდენტს საკუთარი არჩევანის მიხედვით განავითაროს საკუთარი პროფილი. თუმცა, მიუხედავად იმისა, რომ აღნიშნული მოდულის ფარგლებში პროგრამა სტუდენტებს მათ მიერ არჩეული მიმართულების მიხედვით აძლევს შესაბამისი სასწავლო კურსების არჩევისა და, შესაბამისად, საკუთარი პროფილის ფორმირების შესაძლებლობას, სასურველია, არჩევითი საგნების აღნიშნული მოდული გაფართოვდეს და სტუდენტებს მეტი არჩევითობის შესაძლებლობა მიეცეთ მათი ინტერესების მიხედვით. მაგალითად, არჩევითი სასწავლო კურსების მოდულის ფარგლებში კერძო სამართლის მიმართულებით პროგრამა სტუდენტს სთავაზობს ჯამში 6 სასწავლო კურსს - ექვს კრედიტიან 5 სასწავლო კურსს და და ხუთი კრედიტის მქონე 1 სასწავლო კურსს და სტუდენტმა ამ მოდულის ფარგლებში სავალდებულო წესით უნდა დააგროვოს 30 კრედიტი. შესაბამისად, კერძო სამართლის მიმართულებით არჩევითი სასწავლო კურსების გაფართოების შემთხვევაში, სტუდენტს მეტი არჩევანი მიეცემა თუნდაც კერძო სამართლის მიმართულებით მისი ინტერესის შესაბამისად მიიღოს შესაბამისი ცოდნა.

პროგრამის სწავლის შედეგების რუკა აღწერს პროგრამის სავალდებულო სასწავლო კურსებისა და პროგრამის სასწავლო კურსების ურთიერთმიმართებას. აღნიშნულ რუკაზე დაყრდნობით, აკრედიტაციის მიზნით უნივერსიტეტის მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტაციის, ინტერვიუს შედეგებისა და იმ ფაქტის გათვალისწინებით, რომ პროგრამა განხორციელდება მაღალკვალიფიციური აკადემიური და მოწვეული პერსონალის ჩართულობით, შეიძლება ითქვას, რომ პროგრამის შინაარსი და სტრუქტურა უზრუნველყოფს სწავლის შედეგების მიღწევას და პროგრამის საფუძველზე მისანიჭებელი კვალიფიკაცია შესაბამისობაშია პროგრამის შინაარსთან და სწავლის შედეგებთან. ამასთან, პროგრამის შინაარსის თანმიმდევრობა, თეორიულიდან უფრო პრაქტიკულისკენ განვითარება უზრუნველყოფს პროგრამის შედეგების მიღწევას.

- საბოლოო ჯამში, წარმოდგენილი პროგრამა მოცულობით და კომპლექსურობით შეესაბამება მაგისტრატურის საფეხურს. პროგრამის შინაარსი და სტრუქტურა

შესაბამისობაშია სამართლის მაგისტრის კვალიფიკაციასთან, ხოლო პროგრამის შინაარსი უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები ○ სამართლის სამაგისტრო პროგრამა ○ კურიკულუმი ○ სასწავლო გეგმა ○ საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების მეთოდოლოგია ○ განმავითარებელი ჯგუფის შეხვედრების ოქმები, გადაწყვეტილებები ○ გამოკითხვის შედეგები ○ სილაბუსები ○ ინტერვიუს შედეგები
რეკომენდაციები:
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის ➤ მიუხედავად იმისა, რომ არჩევითი სასწავლო კურსების მოდულის ფარგლებში პროგრამა სტუდენტებს მათ მიერ არჩეული მიმართულების მიხედვით აძლევს შესაბამისი სასწავლო კურსების არჩევისა და, შესაბამისად, საკუთარი პროფილის ფორმირების შესაძლებლობას, სასურველია, არჩევითი საგნების აღნიშნული მოდული გაფართოვდეს და სტუდენტებს მეტი არჩევითობის შესაძლებლობა მიეცეთ შესაბამისი მიმართულებით მათი ინტერესების მიხედვით.
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ☒ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.3. სასწავლო კურსი

- ძირითადი სფეროს თითოეული სასწავლო კურსის სწავლის შედეგები შეესაბამება პროგრამის სწავლის შედეგებს, ხოლო ყოველი სასწავლო კურსის/საგნის/მოდულის/კონცენტრაციის შინაარსი და კრედიტების რაოდენობა შეესაბამება ამ კურსის სწავლის შედეგებს;
- სილაბუსში მითითებული სასწავლო მასალა დაფუძნებულია სწავლის სფეროს აქტუალურ მიღწევებზე და უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

პროგრამის სასწავლო გეგმის, პროგრამის კურიკულუმის რუკითა და სასწავლო კურსების სილაბუსების შესწავლის შედეგად ვლინდება, რომ სწავლის შედეგები აკმაყოფილებს სამაგისტრო საფეხურისთვის კანონმდებლობით დადგენილ სტანდარტებს, პროგრამის ფარგლებში შეთავაზებული ცალკეული სასწავლო კურსების, პრაქტიკისა და სამაგისტრო ნაშრომის ფარგლებში გათვალისწინებული სწავლის შედეგების ერთობლიობა კი უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას. პროგრამის სასწავლო კურსის სილაბუსებში მკაფიოდ არის ჩამოყალიბებული კურსის მიზანი, მიზნის შესაბამისად განსაზღვრულია საგნის შინაარსი და სწავლის შედეგები. სასწავლო კურსის სწავლის შედეგები შეესაბამება პროგრამის სწავლის შედეგს. სასწავლო კურსების შინაარსი და კრედიტების რაოდენობა (საკონტაქტო და დამოუკიდებელი დრო) უზრუნველყოფს შესაბამისი სასწავლო კურსისათვის განსაზღვრული სწავლის შედეგების მიღწევას. თითოეული საგნის დატვირთვა გამოიხატება კრედიტების სისტემაში (1 (ECTS) კრედიტი უდრის 25 ასტრონომიულ საათს, რაც მოიცავს როგორც საკონტაქტო, ასევე, დამოუკიდებელ სამუშაო დროს), ხოლო კრედიტების რაოდენობა თითოეული სასწავლო კურსის შემთხვევაში განსაზღვრულია ამ კონკრეტული საგნის სპეციფიკის, მოცულობისა და მისი შესწავლისათვის აუცილებელი დროის გათვალისწინებით.

პროგრამით გათვალისწინებული სასწავლო კურსების მეშვეობით სტუდენტი იძენს სამართლის დარგობრივი მახასიათებლით სამაგისტრო საფეხურისათვის დადგენილ ცოდნასა და უნარებს. პრაქტიკული კომპონენტის თვალსაზრისით პროგრამა მოიცავს ცალკე მდგომარეობის პრაქტიკის კომპონენტს, რომელიც გარე პრაქტიკის სახით ხორციელდება და ისეთ სასწავლო კურსებს, რომლებშიც ჩაშენებულია პრაქტიკული უნარების განმავითარებელი აქტივობები, მაგალითად, კერძო სამართლის ევროპეიზაცია და ინტერნაციონალიზაცია, შედარებითი კონსტიტუციონალიზმი და სხვ.

- სასწავლო კურსის სილაბუსების მიხედვით ირკვევა, რომ შერჩეული სასწავლო სახელმძღვანელოები და შეთავაზებული ელექტრონული ლიტერატურა ძირითადად აკმაყოფილებს თანამედროვე მოთხოვნებს, ორიენტირებულია დარგის თანამედროვე მიღწევებზე და უზრუნველყოფს სწავლის შედეგების მიღწევას. სილაბუსებით განსაზღვრული სასწავლო მასალები წარმოდგენილი და ხელმისაწვდომია საუნივერსიტეტო ბიბლიოთეკაში.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- სამართლის სამაგისტრო პროგრამა
- სილაბუსები
- ინტერვიუს შედეგები

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.4 პრაქტიკული, სამეცნიერო/კვლევითი/შემოქმედებითი/საშემსრულებლო და ტრანსფერული უნარების განვითარება პროგრამა უზრუნველყოფს, სწავლის შედეგების შესაბამისად, სტუდენტთა პრაქტიკული, სამეცნიერო/კვლევითი/შემოქმედებითი/საშემსრულებლო და ტრანსფერული უნარების განვითარებას და/ან მათ კვლევით პროექტებში ჩართვას. სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი სამართლის სამაგისტრო პროგრამა სწავლის შედეგების და საფეხურის შესაბამისად უზრუნველყოფს სტუდენტებისთვის პრაქტიკული უნარების გამომუშავებას პროგრამაში არსებული პრაქტიკული კურსებით, სამაგისტო ნაშრომით და პრაქტიკით. უნივერსიტეტის მონაწილეობს და ორგანიზებას უწევს სამეცნიერო კონფერენციებს; მაგისტრატურის სტუდენტებს შესაძლებლობა აქვთ მონაწილეობა მიიღონ ამ საქმიანობაში მათთვის საინტერესო სფეროების გათვალისწინებით, ასევე, დაწერონ პუბლიკაციები და განცხადებები, რაც პირდაპირ უკავშირდება მათი პროფესიული უნარების განვითარებას. გარდა ამისა, უნივერსიტეტი ფარავს სტუდენტების მიერ მომზადებული სტატიების საგამომცემლო ხარჯებს და ხელს უწყობს მათ სხვადასხვა საერთაშორისო ჟურნალებში გამოქვეყნებას. უმჯობესი იქნება თუკი უნივერსიტეტი ცალკე გამოყოფს ბიუჯეტს იმ სტუდენტებისათვის რომლებიც დაინტერესდებიან საერთაშორისო კვლევებით. პროგრამის პრაქტიკული კომპონენტი ორგანიზებული და დაგეგმილია პროგრამის სწავლის შედეგების შესაბამისად. პროგრამაში გამოყენებულია ცალკე მდგომი პრაქტიკის კომპონენტი. სტუდენტები პრაქტიკის ობიექტზე ჯერ იმყოფებიან დამკვირვებელთა როლში შემდეგ კი გადადიან უშუალოდ ქმედით (გარე) პრაქტიკაზე. პრაქტიკის დღიურის, პრაქტიკის ანგარიშის და შუალედური და დასკვნითი პრეზენტაციების შეფასების წესი და კრიტერიუმები გაწერილია პრაქტიკის სილაბუსში. პრაქტიკის გავლის პერიოდში ან/და სამეცნიერო-კვლევით პროექტში ჩართვის შემთხვევაში
--

სტუდენტს ხელმძღვანელობას უწევს დარგის კვალიფიციური პირი, რომელიც შეაფასებს სტუდენტის საქმიანობას. პრაქტიკის დასრულების შემდეგ, პრაქტიკის ხელმძღვანელი და მენტორი ადგენენ დახასიათებებს. პრაქტიკის ხელმძღვანელის დახასიათებაში მიეთითება ზოგადი ინფორმაცია სტუდენტის პრაქტიკის პროცესში ჩართულობის შესახებ. პრაქტიკის ხელმძღვანელის მიერ სტუდენტის დახასიათება არ ითვალისწინებს სტუდენტის აქტივობის შეფასებას. დახასიათება დამოწმებული უნდა იყოს პრაქტიკის ხელმძღვანელის ხელმოწერით. რაც შეეხება სამაგისტრო ნაშრომებს. მაგისტრანტი არსებული რეგულაციების გათვალისწინებით თავად ირჩევს ნაშრომის სახელწოდებას და ხელმძღვანელს. სამაგისტრო ნაშრომის ხელმძღვანელი ვალდებულია ეტაპობრივად შეამოწმოს სამაგისტრო ნაშრომზე მუშაობის პროცესი, ჩაუტაროს სტუდენტს კონსულტაციები და მისცეს მას სამაგისტრო ნაშრომის შესრულებასთან დაკავშირებული რეკომენდაციები და მითითებები, გამოთქვას შენიშვნები და მოსაზრებები, დაეხმაროს სტუდენტს სამაგისტრო ნაშრომის მომზადების პროცესში წარმოქმნილი პრობლემების გადაწყვეტაში. ნაშრომის დასრულების შემდეგ მოამზადოს დასკვნა. სამაგისტრო ნაშრომი ხელმძღვანელის დასკვნით გადაეცემა შეფასებისათვის რეცენზენტ/შემფასებელს. მაგისტრატურის დებულება დეტალურად აწესრიგებს ზემოაღნიშნულ საკითხებს.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები ○ პრაქტიკის ობიექტებთან ხელშეკრულებები ○ სამაგისტრო პროგრამის თვითშეფასების ანგარიში ○ მაგისტრატურის დებულება ○ ინტერვიუს შედეგები ○ სამაგისტრო დებულება ○ სამართლის სამაგისტრო პროგრამა ○ სილაბუსები ○ სამეცნიერო ნაშრომების კრებული.
რეკომენდაციები:
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება

ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.5 სწავლება-სწავლის მეთოდები

პროგრამა ხორციელდება სტუდენტზე ორიენტირებული სწავლება-სწავლის მეთოდების გამოყენებით. სწავლება-სწავლის მეთოდები შეესაბამება სწავლების საფეხურს, კურსის შინაარსს, სწავლის შედეგებს და უზრუნველყოფს მათ მიღწევას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

სამაგისტრო პროგრამა გამოირჩევა სტუდენტზე ორიენტირებული სასწავლო აკადემიური პროგრამით. სამაგისტრო პროგრამის სასწავლო კურსებში გამოყენებული სწავლება-სწავლის მეთოდები შეესაბამება სამაგისტრო პროგრამის საფეხურს, კურსის შინაარსს, უზრუნველყოფს შესაბამისი სასწავლო კურსითა და პროგრამით განსაზღვრული სწავლის შედეგების მიღწევას.

სწავლა/სწავლების პროცესში გამოიყენება შემდეგი აქტივობები: ვერბალური ახსნა-განმარტება, ანალიზი, დედუქცია, ანალიზი, დისკუსია/დებატები, სასამართლო პროცესზე დასწრება, ქმედებაზე ორიენტირებული სწავლება და სხვა.

სწავლა-სწავლების მეთოდების ეფექტიანობის შესამოწმებლად ტარდება სტუდენტთა გამოკითხვა.

გათვალისწინებულია სტუდენტთა სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროებები, აკადემიური მომზადების დონის, ადაპტირებული გარემო-შემ და სსსმ პირებისათვის, შედგენილია ინდივიდუალური სასწავლო გეგმის შემუშავების პრინციპები, ინდივიდუალური სასწავლო გეგმის შედგენის პროცედურა.

პროგრამა ორიენტირებული პრაქტიკული საქმიანობაზე, რათა სტუდენტს შეეძლოს კონკურენტუნარიანი იყოს შრომის ბაზარზე. აღსანიშნავია, რომ სწავლის მეთოდები მაგისტრატურის დონეს შეესაბამება.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- თვითშეფასების ანგარიში
- სილაბუსები
- სამართლის სამაგისტრო პროგრამა

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.6. სტუდენტების შეფასება
სტუდენტების შეფასება ხორციელდება დადგენილი პროცედურების მიხედვით, გამჭვირვალეა და კანონმდებლობასთან შესაბამისი.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი უნივერსიტეტის სამართლის სამაგისტრო პროგრამის აკრედიტაციის მიზნით წარმოდგენილი საგანმანათლებლო პროგრამის თვითშეფასების ანგარიშზე, სხვა დოკუმენტაციასა და აკრედიტაციის ვიზიტის შედეგად მიღებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით დასტურდება, რომ უნივერსიტეტში სტუდენტების შეფასება ხორციელდება დადგენილი პროცედურების მიხედვით, რაც შეეხება სტუდენტთა შეფასების სისტემის გამჭვირვალეობას შეფასების სანდოობა ბოლომდე არ არის უზრუნველყოფილი კონკრეტულად ჩამოყალიბებული შეფასების ზუსტი და მკაფიო კრიტერიუმებით ანუ შეფასების მეთოდის საზომი ერთეულით, რითაც დგინდება სწავლის შედეგების მიღწევის დონე. უნივერსიტეტში მოქმედებს კანონმდებლობის შესაბამისი, სწავლის შედეგების შეფასების სისტემა, რომელიც ხელს უწყობს სტუდენტების აკადემიური მიღწევების გაუმჯობესებას და შეესაბამება „უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების კრედიტებით გაანგარიშების წესის შესახებ“ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2007 წლის 5 იანვრის N3 ბრძანებას. საგანმანათლებლო პროგრამის მიხედვით, შუალედური და დასკვნითი შეფასება (შეფასების ფორმები) მოიცავს შეფასების კომპონენტებს, რომელიც განსაზღვრავს სტუდენტის ცოდნის ან/და უნარის ან/და კომპეტენციების შეფასების ხერხებს. შეფასების კომპონენტი აერთიანებს შეფასების ერთგვაროვან მეთოდებს. შეფასების მეთოდები იზომება შეფასების კრიტერიუმებით ანუ შეფასების მეთოდის საზომი ერთეულით, რითაც დგინდება სწავლის

შედეგების მიღწევის დონე. წარმოდგენილი სამართლის საგანმანათლებლო პროგრამით, დაუშვებელია კრედიტის მინიჭება შეფასების მხოლოდ ერთი ფორმის (შუალედური ან დასკვნითი შეფასება) გამოყენებით. სტუდენტს კრედიტი ენიჭება მხოლოდ დადებითი შეფასების მიღების შემთხვევაში. აღსანიშნავია, რომ სწავლის შედეგების შეფასების სისტემა ითვალისწინებს სასწავლო კურსის სპეციფიკას და მოიცავს შეფასების ადეკვატურ ფორმებს, კომპონენტებს, მეთოდებსა და კრიტერიუმებს, რომელთა საშუალებით დგინდება, თუ რამდენად მიაღწიეს სტუდენტებმა საგანმანათლებლო პროგრამის კომპონენტებით გათვალისწინებულ სწავლის შედეგებს.

ინტერვიუების პროცესში დადასტურდა, რომ ლექტორი საგნის სწავლებისას, სემესტრის პირველ სასწავლო კვირას, სტუდენტებს აცნობს და აანალიზებს შეფასების სისტემას. შეფასების კომპონენტები, მეთოდები და კრიტერიუმები საშუალებას აძლევს ლექტორს გაზომოს სასწავლო შედეგი და მისი მიღწევის ხარისხი.

ინტერვიუების პროცესში სტუდენტებმა დაადასტურეს, რომ ისინი ინფორმირებულები არიან უნივერსიტეტში მოქმედი შეფასების სისტემისა და შეფასებასთან დაკავშირებით მოქმედი რეგულაციების შესახებ.

სამართლის სამაგისტრო პროგრამაში ჩართული პერსონალისათვის შემფასებლისთვის კარგადაა ცნობილი შეფასების თანამედროვე მეთოდები და ამ სფეროში თავისი უნარების განვითარებისათვის იღებს მხარდაჭერას. ამასთან, დადასტურდა რომ პროგრამის განმახორციელებელი პერსონალი პერიოდულად მონაწილეობს სწავლებისა და შეფასების თანამედროვე მეთოდების გამოყენების შესახებ უნივერსიტეტის ადმინისტრაციის მიერ დაგეგმილ ტრენინგებში და იღებს შესაბამის მხარდაჭერას. აღნიშნული დასტურდება აკადემიური და მოწვეული პერსონალის პროფესიული განვითარების მიზნით ჩატარებული ტრენინგებით. შესაბამისად, პროგრამაში ჩართული აკადემიური და მოწვეული პერსონალი ფლობს სათანადო ცოდნას შეფასების თანამედროვე მეთოდებთან დაკავშირებით.

სამართლის სამაგისტრო პროგრამის ფარგლებში სტუდენტები იღებენ უკუკავშირს, სწავლის შედეგებზე, აგრეთვე საკუთარი ძლიერი და სუსტი მხარეებისა შედეგების გაუმჯობესების შესახებ ინფორმაციას; საგანმანათლებლო პროგრამით, სასწავლო კურსების სისტემური შეფასების ფარგლებში გათვალისწინებულია სტუდენტთა მხრიდან უკუკავშირის მიღება კურსით განსაზღვრული შეფასების სისტემის ეფექტიანობის შესახებ. უკუკავშირის შედეგები ხელმისაწვდომია ლექტორთათვის, აგრეთვე ადმინისტრაციისთვის და გამოიყენება კურსის შეფასების სისტემის გაუმჯობესების მიზნით.

სტუდენტთა უფლებების და კანონიერი ინტერესების დაცვის მექანიზმის დოკუმენტსა და გამოცდების ჩატარების დებულებაში მოცემულია გასაჩივრების პროცედურები. ეს დოკუმენტი ხელმისაწვდომია უსდ-ს ვებ-გვერდზე: www.tou.edu.ge

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- ინტერვიუს შედეგები
- სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესი
- სილაბუსები
- სამართლის სამაგისტრო პროგრამა
- გამოცდების ჩატარების დებულება
- ვებ ვერდი www.tou.ge
- პროგრამის თვითშეფასების ანგარიში

რეკომენდაციები: ➤ სასურველია სასწავლო კურსების სილაბუსებში დეტალურად გაიწეროს შეფასების ზუსტი და მკაფიო კრიტერიუმები ანუ შეფასების მეთოდის საზომი ერთეულები, რითაც უზრუნველყოფილი იქნება სწავლის შედეგების ადეკვატური, გამჭვირვალე და სამართლიანი შეფასების სისტემა, რომელიც ხელს შეუწყობს სტუდენტების აკადემიური მიღწევების გაუმჯობესებას.
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☒ <u>მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</u> ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა	✓			

3. სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა

პროგრამა უზრუნველყოფს სტუდენტზე ორიენტირებული გარემოს შექმნას, შესაბამისი სერვისების შეთავაზებით; ხელს უწყობს სტუდენტების მაქსიმალურ ინფორმირებას, ახორციელებს მრავალფეროვან ღონისძიებებს და ხელს უწყობს სტუდენტების ჩართულობას ადგილობრივ და/ან საერთაშორისო პროექტებში.

3.1 სტუდენტთა საკონსულტაციო მომსახურება

სტუდენტი იღებს სასწავლო პროცესის დაგეგმვაზე, აკადემიური მიღწევების გაუმჯობესებაზე, დასაქმებაზე სათანადო კონსულტაციას და კარიერულ განვითარებასთან დაკავშირებით მხარდაჭერას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

უნივერსიტეტის სამართლის სამაგისტრო პროგრამის აკრედიტაციის მიზნით წარმოდგენილი საგანმანათლებლო პროგრამის თვითშეფასების ანგარიშზე, სხვა დოკუმენტაციასა და აკრედიტაციის ვიზიტის შედეგად მიღებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით დასტურდება, რომ სტუდენტები იღებენ სასწავლო პროცესის დაგეგმვაზე, აკადემიური მიღწევების გაუმჯობესებაზე, დასაქმებაზე კონსულტაციასა და კარიერულ განვითარებასთან დაკავშირებულ მხარდაჭერას.

მოქმედი აკრედიტაციის სტანდარტების შინაარსიდან გამომდინარე, უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულება სტუდენტებს უნდა სთავაზობდეს საკონსულტაციო მომსახურებას, რაც ხელს შეუწყობს მათ განვითარებასა და სწავლის შედეგების მიღწევას. ამასთან, სტუდენტები ინფორმირებულნი უნდა იყვნენ საკონსულტაციო სერვისების მიღების შესაძლებლობის შესახებ, რომლებსაც უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულება სთავაზობს. მიზანშეწონილია, რომ საკონსულტაციო პროცესში ჩართული იყოს როგორც ადმინისტრაციული, ისე აკადემიური პერსონალი.

აკრედიტაციის ვიზიტისას უნივერსიტეტის მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტაციისა და მიღებული ინფორმაციის საფუძველზე გამოიკვეთა, რომ სამართლის სამაგისტრო პროგრამის სტუდენტები იღებენ კონსულტაციას სასწავლო პროცესის დაგეგმვასთან, აკადემიური მიღწევების გაუმჯობესებასთან და დასაქმებასთან დაკავშირებით. უნივერსიტეტში სტუდენტთა კონსულტირებისა და მხარდაჭერაში მონაწილეობს უნივერსიტეტის არაერთი თანამშრომელი. სტუდენტებს შესაძლებლობა აქვთ უნივერსიტეტის ვებ-გვერდიდან მიიღონ ინფორმაცია საგანმანათლებლო პროგრამების და სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი ძირითადი დოკუმენტების შესახებ.

კომუნიკაციის საშუალებებად უნივერსიტეტში ეფექტურად გამოიყენება სოციალური ქსელებში შექმნილი სპეციალური ჯგუფები და გვერდები. ამავდროულად კონსულტაციის საშუალებებად გამოიყენება სატელეფონო შეტყობინებები და ზარები.

სტუდენტის პირადი ელექტრონული გვერდიდან სტუდენტს შეუძლია მიიღოს პრაქტიკულად ნებისმიერი ინფორმაცია. მაგალითად ინფორმაცია ჩაბარებული და რეგისტრირებული (მიმდინარე) საგნების შესახებ, მიღებული შეფასებების შესახებ. გამოიწეროს წიგნი ბიბლიოთეკიდან და სხვა.

უნივერსიტეტში, სტუდენტთა კონსულტაციის პროცესში ჩართულია აკადემიური და მოწვეული პერსონალიც. უნივერსიტეტის რეგულაციებით, პერსონალი ვალდებულია განახორციელოს საკონსულტაციო მომსახურება.

ვიზიტის შედეგად გამოირკვა, რომ აღნიშნული ვალდებულება პრაქტიკაშიც ხორციელდება. სამაგისტრო პროგრამის სტუდენტებს შესაძლებლობა აქვთ აუცილებელი კონსულტაცია პირადი შეხვედრების გზით მიიღონ აკადემიური და მოწვეული პერსონალისაგან. გარდა ამისა, პერსონალი სტუდენტებს უწევს კონსულტაციას სოციალური ქსელისა და სატელეფონო კომუნიკაციის გზით.

აღსანიშნავია უნივერსიტეტის როლი სამაგისტრო პროგრამის სტუდენტთა კარიერული განვითარების მხარდაჭერის საკითხშიც. უნივერსიტეტში დასაქმებასთან დაკავშირებული კონსულტაციები სტუდენტს შეუძლია მიიღოს კარიერული ცენტრში, რომელიც უზრუნველყოფს ასევე სტუდენტის კარიერული განვითარების მხარდაჭერას. უნივერსიტეტის აღნიშნული სტრუქტურული ერთეული ახორციელებს სტუდენტებისა და კურსდამთავრებულების ბაზის ფორმირებას და ბაზაში დაფიქსირებული პირებისათვის დასაქმების ბაზარზე არსებული ვაკანსიების თაობაზე განახლებული ინფორმაციის მიწოდებას, დამსაქმებელთა აქტიური მონაწილეობით დასაქმების ფორუმების ორგანიზაციას, სტუდენტებისა და დამსაქმებლების დაკავშირების ხელშეწყობას, სტუდენტთა კარიერული განვითარების ხელშეწყობ ღონისძიებებს და სხვ.

ინტერვიურების დროს, სამაგისტრო პროგრამის სტუდენტებმა და კურსდამთავრებულებმა დაადასტურეს, რომ უნივერსიტეტის მხრიდან ისინი ხშირად იღებენ ინფორმაციას კონკრეტული ვაკანსიებისა და ტრენინგების შესახებ. ინფორმაციის მოწოდების ძირითად წყაროდ სტუდენტები და კურსდამთავრებულები სოციალურ ქსელებში შექმნილ სპეციალურ ჯგუფებსა და გვერდებს ასახელებენ.

უნივერსიტეტის ინტერანციონალიზაციის კუთხით თანამშრომლობს მსოფლიოს სხვადასხვა უნივერსიტეტებთან როგორებიცაა: ნიქოზიის უნივერსიტეტი, ნიუ ჯერსი სიტი უნივერსიტეტი, მარბურგის ფილიპის უნივერსიტეტი, ოლშტინის ვარმიას უნივერსიტეტი. ეს თანამშრომლობა საშუალებას აძლევს სტუდენტებს მონაწილეობა მიიღონ გაცვლით პროგრამებში, საერთაშორისო პროექტებსა, კვლევებსა თუ კონფერენციებში, მოქმედებს ERASMUS+ პროგრამა სადაც ჩართულნი არიან სტუდენტები.

პროგრამის ფაგრლებში სტუდენტებს შესაძლებლობა აქვთ მონაწილეობა მიიღონ გაცვლით პროგრამებში, კონფერენციებში და კვლევებში. ამის შესახებ ინფორმაციას ისინი იღებენ სოციალურ ქსელებში შექმნილ სპეციალურ ჯგუფებში და უნივერსიტეტის პროგრამის emis.tou.edu.ge-ზე.

სტუდენტების წახალისების მიზნით მოქმედებს საუნივერსიტეტო სტიპენდია, ასევე ფინასდება კონფერენციებში მონაწილეობა, სტატიების ჟურნალებში ბეჭდვა, გაცვლითი პროგრამები და სხვა.

ინტერვიურების შედეგად გამოირკვა, რომ უნივერსიტეტის აკადემიური და მოწვეული პერსონალიც ჩართულია სამაგისტრო პროგრამის სტუდენტთა კარიერულ განვითარებაში. პერსონალის ჩართულობა გამოიხატება სტუდენტთა ჩართვაში სტაჟირების პროექტებში, რეკომენდაციის გაწევაში დასაქმებისა თუ საზღვარგარეთ სწავლის გაგრძელებისათვის. პერსონალი აგრეთვე უზრუნველყოფს სტუდენტთა ჩართვას ადგილობრივ თუ საერთაშორისო პროექტებში, საგრანტო პროექტებში და კონკურსებში.

აღსანიშნავია ისიც, რომ უნივერსიტეტს გაფორმებული აქვს არაერთი მემორანდუმი, ხელშეკრულება თუ შეთანხმება, რომელიც მოიცავს თანამშრომლობას სხვადასხვა ორგანიზაციასთან, სტუდენტთა სტაჟირების, პრაქტიკის და დასაქმების მიმართულებით.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- სამართლის სამაგისტრო პროგრამა

○ სილაბუსები ○ ინტერვიუს შედეგები ○ საერთაშორისო ხელშეკრულებები/მემორანდუმები ○ ვებ გვერდი www.tou.edu.ge ○ დამსაქმებლებთან ხელშეკრულებები ○ დამსაქმებლებთან თანამშრომლობა და ამ თანამშრომლობის შედეგები ○ პერსონალის მართვის წესი ○ უნივერსიტეტის დებულება
რეკომენდაციები:
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ☒ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

3.2 მაგისტრანტთა და დოქტორანტთა ხელმძღვანელობა
მაგისტრანტებსა და დოქტორანტებს ჰყავთ კვალიფიციური ხელმძღვანელი.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი პროგრამის განხორციელებაში, მართვაში, კვლევის ხელმძღვანელობაში, თეზისზე მუშაობაში ჩართული არიან პირები შესაბამისი აკადემიური გამოცდილებით, რაც დასტურდება მათი აკადემიური ნაშრომების ხარისხით კონკრეტული მიმართულებით. სტუდენტებთან ინტერვიუს დროს დადასტურდა, რომ პროგრამით გათვალისწინებული საგნები მიმართულია მიზნის მიღწევისაკენ, განვითარებისაკენ და ნაშრომის დაცვისაკენ არსებული გამოწვევების გათვალისწინებით. აკადემიური და მოწვეული პერსონალის ჩართულობა მაგისტრატურის სტუდენტებთან და მათთან უპრობლემო კომუნიკაცია წარმატებით იქნა დადასტურებული. სამაგისტრო ნაშრომის მომზადებისას სტუდენტმა უნდა გამოიყენოს სპეციფიკური უნარები ნაშრომის შესასრულებლად კონკრეტული

დავალებების, სხვადასხვა საკითხების ანალიზით და განხილვით, სწორად განსაზღვროს პრობლემა და მიანიჭოს სახელწოდება. პრობლემური საკითხების განხილვა უნდა მოხდეს ხელმძღვანელის და სხვა ავტორიზებული პირების ჩართულობით. თუ სტუდენტს არ შეურჩევია კონკრეტული მიმართულება უნივერსიტეტს შეუძლია მიაწოდოს იდეა კანონმდებლობასთან დაკავშირებით და მიუთითოს კონკრეტულ პრობლემურ საკითხზე მათი ინტერესიდან გამომდინარე.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები ○ სამაგისტრო პროგრამის დებულება ○ სამაგისტრო ნაშრომის ინსტრუქცია ○ სამაგისტრო პროგრამა ○ სილაბუსები ○ ინტერვიუს შედეგები ○ ხელმძღვანელების CV-ები ○ ხელმძღვანელის ხელშეკრულებები
რეკომენდაციები:
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ☐ <u>შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</u> ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა	✓			

4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა

ადამიანური, მატერიალური, საინფორმაციო და ფინანსური რესურსები უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრად, სტაბილურ, ეფექტიან და ეფექტურ ფუნქციონირებას და განსაზღვრული მიზნების მიღწევას.

4.1 ადამიანური რესურსი

- პროგრამას ახორციელებენ შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე პირები, რომლებსაც აქვთ პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების გამომუშავებისათვის აუცილებელი კომპეტენცია;
- პროგრამის განმახორციელებელი აკადემიური/სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის რაოდენობა და დატვირთვა უზრუნველყოფს საგანმანათლებლო პროგრამით განსაზღვრული სასწავლო პროცესის წარმართვას და ასევე, სამეცნიერო-კვლევითი/შემოქმედებითი/საშემსრულებლო საქმიანობისა და სხვა მათზე დაკისრებული ფუნქციების ჯეროვან შესრულებას. აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალს შორის ბალანსი უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრადობას;
- პროგრამის ხელმძღვანელს გააჩნია პროგრამის შემუშავებისათვის აუცილებელი ცოდნა და გამოცდილება და უშუალოდაა ჩართული პროგრამის განხორციელებაში;
- პროგრამის სტუდენტები, უსდ-ის მიერ უზრუნველყოფილები არიან სათანადო რაოდენობისა და შესაბამისი კომპეტენციის მქონე ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალით.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

პროგრამის პერსონალი შედგება კვალიფიცირებული პირებისგან, რომლებსაც გააჩნიათ აუცილებელი კომპეტენციები, რათა სტუდენტებს დაეხმარონ პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევაში; მათი კვალიფიკაციები (აკადემიური და მოწვეული პერსონალის) იდეალურად შეეფერება სამაგისტრო პროგრამის ამოცანებს, მისი ფუნქციონირების. პროგრამის ხელმძღვანელებს აქვთ კვალიფიციური ცოდნა და გამოცდილება, რათა გაუძღვნენ დასახული მიზნებისა და შედეგების განხორციელებას.

ყველა ინტერვიუმ და შეხვედრამ გამოავლინა კვალიფიციური ლექტორები, რომლებიც მთლიანად ორიენტირებული არიან სტუდენტებზე, ასევე გამოვლინდა აკადემიური და მოწვეული პერსონალის ხელმისაწვდომობა სტუდენტებისთვის, ის თუ როგორ ახდენენ ისინი სტუდენტების ჩართვას სხვადასხვა აქტივობებში, ასევე ისწავლება სასარგებლო საგნები, განსაკუთრებით კი პროფესიული განვითარებისათვის, პროფესიონალი იურისტების მიერ და ასევე ისწავლება თემათა ფართო სპექტრი. საბაზისო და პრაქტიკული ცოდნა უზრუნველყოფილია.

აკადემიური და მოწვეული პერსონალის თანაფარდობა და სამუშაო დატვირთვა ადასტურებს იმას, რაც ზემოთ აღნიშნა და უზრუნველყოფს სასწავლო პროცესის მდგრად მიმდინარეობასა და პერსონალის წევრების მიერ სრულ აქტივობათა სათანადო განხორციელებას. სტუდენტები უზრუნველყოფილნი არიან სათანადო რაოდენობისა და შესაბამისი კომპეტენციის მქონე ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალით.

მისასალმებელია, რომ უნივერსიტეტის მართვის პოლიტიკა მოქნილია და ზრუნავს პერსონალის კეთილდღეობაზე. აღსანიშნავია, რომ ექსპერტთა ჯგუფისათვის წარმოდგენილი ბიოგრაფიებით ირკვევა, რომ აკადემიური პერსონალის წარმომადგენლები ბოლო ხუთი წლის განმავლობაში სამეცნიერო თვალსაზრისით აქტიურია. ბოლო ხუთი წლის განმავლობაში მათ განხორციელებული აქვთ სამეცნიერო კვლევები და გამოქვეყნებული აქვთ ნაშრომები.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- პროგრამის განხორციელებაში ჩართული აკადემიური პერსონალისა და მოწვეული ლექტორების პირადი საქმეები;
- პროგრამის აკადემიური და მოწვეული პერსონალის რაოდენობის განსაზღვრის მეთოდოლოგია;
- საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავებისა და განხორციელების წესი;
- აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალთან გაფორმებული ხელშეკრულებები;
- თვითშეფასების ანგარიში;
- ინტერვიუს შედეგები

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

4.2 აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიული განვითარება

- დაწესებულება რეგულარულად აწარმოებს პროგრამაში ჩართული აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის შეფასებასა და შედეგების ანალიზს;
- უსდ ზრუნავს აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიულ განვითარებაზე, ასევე ხელს უწყობს მათ მიერ სამეცნიერო/კვლევითი საქმიანობის განხორციელებას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი უნივერსიტეტის მიერ წარმოდგენილი საგანმანათლებლო პროგრამის თვითშეფასების ანგარიშის შესწავლის, მასზე თანდართული დოკუმენტაციისა და აკრედიტაციის ვიზიტის შედეგად მიღებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით, ასევე სამართლის სამაგისტრო პროგრამის შესწავლისა და დამუშავების შედეგად გამოიკვეთა შემდეგი გარემოებები:

უნივერსიტეტში დანერგილია და წარმატებით მუშაობს აკადემიური/მოწვეული პერსონალის შეფასების, თვითშეფასების და განვითარების სქემა, რომელიც ერთი მხრივ ხდება სტუდენტის მიერ აკადემიური/მოწვეული პერსონალის შეფასებას, ასევე თავად აკადემიური/მოწვეული პერსონალის თვითშეფასება, ასევე პერსონალის კმაყოფილების კვლევა. ამასთანავე, ხორციელდება სასწავლო პროცესზე დაკვირვება და ანალიზის საფუძველზე ისახება გაუმჯობესების გზები, არსებობის შემთხვევაში. შესაბამისად, შეფასების შედეგები გამოიყენება აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიული განვითარებისთვის.

აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის შეფასება მოიცავს როგორც მათი სასწავლო ასევე კვლევითი საქმიანობის შეფასებას. საგანმანათლებლო პროგრამის შემუშავებაში ჩართული აკადემიური და მოწვეული პერსონალი ჩართულია სხვადასხვა ღონისძიებებში, რომელიც ემსახურება მათი პროფესიული და პედაგოგიური უნარების განვითარებას.

უნივერსიტეტის ბიუჯეტის შესწავლისას იკვეთება, რომ ბიუჯეტში გათვალისწინებულია ისეთი ხარჯები, რომელიც მიმართულია უსდ-ს აკადემიური/მოწვეული პერსონალის პროფესიული განვითარებისათვის ან/და მათ მიერ სამეცნიერო/კვლევითი საქმიანობის განხორციელების ხელშეწყობისათვის.

სასწავლო პროცესის ეფექტურობის ამაღლების მიზნით ხარისხის მართვის დეპარტამენტი და კარიერული ცენტრი ყოველწლიურად ატარებენ სხვადასხვა ტიპის ტრენინგებს აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალისათვის.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ უნივერსიტეტში შემუშავებულია აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიული განვითარების მექანიზმი. უსდ ზრუნავს აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიულ განვითარებაზე, ასევე, ხელს უწყობს მათ მიერ სამეცნიერო/კვლევითი საქმიანობის განხორციელებას.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- ინტერვიუ აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალთან

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

4.3 მატერიალური რესურსი პროგრამა უზრუნველყოფილია იმ აუცილებელი ინფრასტრუქტურითა და ტექნიკური აღჭურვილობით, რაც საჭიროა საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების მისაღწევად. სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი თბილისის ღია სასწავლო უნივერსიტეტის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა დადებითად ფასდება. აუდიტორიები, სასწავლო სივრცე, ბიბლიოთეკა, კომპიუტერული აუდიტორიები და ა.შ. აკმაყოფილებს თანამედროვე მოთხოვნებსა და გამოწვევებს. უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკა კომფორტულია მუშაობისა და კვლევისათვის. რესურსები კატალოგიზებულია და შესაძლებელია მათი მოძებნა. უნივერსიტეტი აღჭურვილია სალექციო და პრაქტიკული მეცადინეობისათვის განკუთვნილი აუდიტორიებით. უნივერსიტეტს აქვს იმიტირებული სასამართლო დარბაზი, სადაც სტუდენტებს უტარდებათ პრაქტიკული მეცადინეობები, იმიტირებული სასამართლო პროცესები რაც მათი პრაქტიკული უნარების განვითარებას მნიშვნელოვნად უწყობს ხელს. ბიბლიოთეკა კომფორტულია მუშაობისთვის და კვლევისთვის. რესურსები კატალოგიზებულია და შესაძლებელია მათი ელექტრონულად მოძებნა. ბიბლიოთეკაში დაცულია სამართლის სამაგისტრო პროგრამის შესაბამისი ბეჭდური და ელექტრონული ფონდი, რომელიც ხელმისაწვდომია სტუდენტებისთვის, მოწვეული და აკადემიური პერსონალისათვის. უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკის თანამშრომლებმა აღნიშნეს, რომ ბიბლიოთეკაში არსებობს პროგრამა „კოდექსი“ თუმცა აქვე განმარტეს, რომ ერთდროულად მხოლოდ სამ
--

მომხმარებელს შეუძლია ამ ბაზით სარგებლობა, რადგან ის მხოლოდ სამ კომპიუტერზე არის დაინსტალირებული. უნივერსიტეტის გარეთ სტუდენტებს და პედაგოგებს ამ ბაზიდან ნორმატიული მასალის მიღება შეუძლიათ მხოლოდ ბიბლიოთეკის ადმინისტრაციის მონაწიეობით, რაც დამატებით ბარიერებს ქმნის. მიზანშეწონილია, უნივერსიტეტმა გააქტიუროს (შეიძინოს) საკანონმდებლო მაცნეს ისეთი ვერსია, რომელიც საშუალებას მისცემს სტუდენტების და პერსონალს ისარგებლოს ვებ-გვერდის სერვისებით, როგორც უნივერსიტეტიდან, ისე გარედან მითუმეტეს დისტანციური სწავლების პირობებში.

უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკა ჩართულია საერთაშორისო საინფორმაციო და სამეცნიერო რესურსებს ისეთი ბაზებიდან როგორიცაა :

<https://doaj.org/>;

<http://www.openoar.org/index.html>; <http://roar.eprints.org/>

თუმცა კარგი იქნებოდა თუ უნივერსიტეტი იმუშავებდა სამართალში განსაკუთრებულად პოპულარული რესურსების, როგორიცაა home.heinonline.org -ისა და www.lexisnexis.com -ის უნივერსიტეტში გამოყენების დანერგვაზე.

○

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- თვითშეფასების ანგარიში
- ინფრასტრუქტურის online დათვალიერება;
- ი ინტერვიუს შედეგები.

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

➤ ვიზიტის მსვლელობისას გამოიკვეთა, რომ პროგრამა კოდექსით სარგებლობა სტუდენტებსა და პედაგოგებს მხოლოდ უნივერსიტეტიდან შეუძლიათ. უნივერსიტეტის გარეთ სტუდენტებს და პედაგოგებს ამ ბაზიდან ნორმატიული მასალის მიღება შეუძლიათ მხოლოდ ბიბლიოთეკის ადმინისტრაციის მონაწიეობით, რაც დამატებით ბარიერებს ქმნის. სასურველია ეს საკითხი დარეგულირდეს ისე, რომ სამაგისტრო პროგრამის სტუდენტებს ჰქონდეთ საკანონმდებლო ბაზასთან წვდომა. მიზანშეწონილია, უნივერსიტეტმა გააქტიუროს (შეიძინოს) საკანონმდებლო მაცნეს ვერსია, რომელიც საშუალებას მისცემს აკადემიურ პერსონალს და სტუდენტების ისარგებლოს ვებ-გვერდის სერვისებით, როგორც უნივერსიტეტიდან, ისე გარედან.

ასევე მნიშვნელოვანია უნივერსიტეტმა იმუშავოს სამართალში განსაკუთრებულად აქტუალური რესურსების, როგორიცაა home.heinonline.org და www.lexisnexis.com -ს უნივერსიტეტში გამოყენების დანერგვაზე. აღნიშნული შესაძლებელია განხორციელდეს თუნდაც სხვა უნივერსიტეტთან თანამონაწილეობის პრინციპზე, რამეთუ, აღნიშნული რესურსები ამ შესაძლებლობას ითვალისწინებს.

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
4.4 პროგრამის/ფაკულტეტის/სკოლის ბიუჯეტი და პროგრამის ფინანსური მდგრადობა
პროგრამის/ფაკულტეტის/სკოლის ბიუჯეტით გათვალისწინებული ფინანსური რესურსების გამოყოფა ეკონომიკურად მიღწევადია და შეესაბამება პროგრამის საჭიროებებს.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი თბილისის ღია სასწავლო უნივერსიტეტის / სკოლის ბიუჯეტი ითვალისწინებს პროგრამის განხორციელებისა და მდგრადობისათვის საჭირო ფინანსურ ხარჯებს. სამართლის სკოლას ჯანსაღი, კარგად დაბალანსებული ბიუჯეტი აქვს, პროგრამის მიზნებისა და მოთხოვნების თანახმად. პროგრამის ბიუჯეტი ემსახურება როგორც აკადემიური/ მოწვეული პერსონალის კვლევების განვითარებას ასევე მობილობის პროცესის ხელშეწყობას და იგი ორიენტირებულია სტუდენტთა საჭიროებებზე. კონკრეტულად კი ბიუჯეტის 45% იხარჯება ხელფასებზე (44840 ლარი) ხოლო სასწავლო რესურსებზე, კონფერენციებში მონაწილეობაზე, სამეცნიერო სტატიებზე, სპორტული და სხვა კურიკულუმის გარეშე ღონძიებებზე, სტიპენდიები/შელავათებზე და გაცვლითი პროგრამების დაფინანსებაზე ხუთ-ხუთი პროცენტი (4980 ლარი).
მტკიცებულებები/ინდიკატორები ○ უსდ სკოლის ბიუჯეტი; ○ თვითშეფასების ანგარიში; ○ ინტერვიუს შედეგები.
რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა	✓			

5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები

სწავლების ხარისხის განვითარების მიზნით პროგრამა იყენებს შიდა და გარე ხარისხის სამსახურებს, პერიოდულ მონიტორინგსა და შეფასებას უწევს პროგრამას. აგროვებს და აანალიზებს რელევანტურ ინფორმაციას შესაბამისი გადაწყვეტილების მისაღებად და განსავითარებლად.

5.1 შიდა ხარისხის შეფასება პროგრამაში ჩართული პერსონალი თანამშრომლობს შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურთან/პერსონალთან პროგრამის ხარისხის შეფასების პროცესის დაგეგმვის, შეფასების ინსტრუმენტების შემუშავებისა და შეფასების განხორციელების პროცესში და იყენებს ხარისხის შეფასების შედეგებს პროგრამის გასაუმჯობესებლად.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი უნივერსიტეტის სააკრედიტაციო ვიზიტის დროს სამართლის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის თვითშეფასების ანგარიშის, თანდართული დოკუმენტებისა და აკრედიტაციის ვიზიტის შედეგად მიღებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით შესაძლებელია ითქვას, რომ სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის ხარისხის უზრუნველყოფის მიზნით უსდ-ს ხარისხის მართვის და სტრატეგიული განვითარების სამსახური რეგულარულად გეგმავს და ახორციელებს პროგრამის ხარისხის შეფასებას და ამ მიზნით იყენებს ხარისხის მართვის ისეთ ინსტრუმენტებს, მაგალითად როგორცაა სტუდენტების და აკადემიური პერსონალის შეფასება, რომელიც ეგზავნება პროგრამის განხორციელებაში ჩართულ პირებსა და პროგრამის ხელმძღვანელებს. როგორც აკრედიტაციის ჯგუფის ადგილზე ვიზიტმა დაადასტურა, აღნიშნული ინფორმაცია გაანალიზებულია ხარისხის მართვის და სტრატეგიული განვითარების სამსახური მიერ და ხორციელდება შესაბამისი რეკომენდაციების გაცემა პროგრამის გაუმჯობესებასთან დაკავშირებით. თუმცა, როგორც ლექტორების, ისე სტუდენტების მხრიდან ინფორმაციის გადამოწმებამ დაადასტურა, შეფასებები უკანასკნელ პერიოდში (ბოლო ერთი წლის განმავლობაში) გახდა „ფაკულტატურული“ რაც მონაწილეთა რაოდენობისა და შედეგების გათვალისწინების თვალსაზრისით ნაკლებად ინფორმაციულია და არ გვამლევს არსებული სიტუაციის სრულად დანახვის შესაძლებლობას. თუმცა საუნივერსიტეტო ჭრილში ჩატარებული გამოკითხვების და სხვა ინსტრუმენტების გამოყენებით ბოლო დროს საუნივერსიტეტო მასშტაბით განხორციელდა ბევრი ცვლილება პროგრამის განვითარების, სასწავლო პროცესის ორგანიზების, სტუდენტთა მხარდაჭერის და პერსონალის მოზიდვის მიმართულებით. მტკიცებულებები/ინდიკატორები • ხარისხის მართვის დეპარტამენტის ანგარიში და რეკომენდაციები • SWAT_TOU-ანალიზის შედეგები დანართი • დამსაქმებელთა გამოკითხვის ანალიზი • ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმები და შეფასების წესი • ელექტრონული სწავლების ხარისხის უზრუნველყოფის სახელმძღვანელო პრინციპები. • საგანმანათლებლო პროგრამის სწავლის შედეგების ფორმირება და დამატებითი ასპექტები • თვითშეფასების ანგარიში; • ინტერვიუს შედეგები. რეკომენდაციები: რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში): მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

5.2 გარე ხარისხის შეფასება
პროგრამა რეგულარულად იყენებს გარე ხარისხის შეფასების შედეგებს.
სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი თბილისის ღია სასწავლო უნივერსიტეტის სამაგისტრო პროგრამა ფასდება ადგილობრივი და საერთაშორისო ექსპერტების მიერ. პროგრამა შეაფასა ივ. ჯავახიშვილის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტის ასოცირებულმა პროფესორმა-ექსპერტმა გიორგი მახარობლიშვილმა და გერმანიის ვიადრინას ევროპული უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტის პროფესორმა დოქტორმა არკადიუმ ვუდარსკიმ. მისასალმებელია, რომ სამაგისტრო პროგრამის მართვის პოლიტიკა ღიაა და ურთიერთთანამშრომლობის პროცესზეა დამოკიდებული - მასში მონაწილეობს ყველა დაინტერესებული მხარე. ავტონომიურად გამოკითხულია სტუდენტები და კურსდამთავრებულები (რაც გამოიკვეთა, მათ შორის, ინტერვიუებიდან), ჩატარდა შრომის ბაზრის კვლევა, კურსდამთავრებულებისა და დამსაქმებელთა უკუკავშირის მისაღებად, გამოკვლეულ იქნა სტუდენტთა აკადემიური მოსწრების მონიტორინგის შედეგები.
მტკიცებულებები/ინდიკატორები ○ გარე ხარისხის შეფასების შედეგები; ○ თვითშეფასების ანგარიში;
რეკომენდაციები:
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

☐ **შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**

☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

5.3. პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება

პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება ხორციელდება აკადემიური, სამეცნიერო, მოწვეული ადმინისტრაციული, დამხმარე პერსონალის, სტუდენტების, კურსდამთავრებულების, დამსაქმებლების და სხვა დაინტერესებული მხარეების ჩართულობით ინფორმაციის სისტემური შეგროვების, დამუშავებისა და ანალიზის მეშვეობით. შეფასების შედეგები გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

○ უნივერსიტეტის სამაგისტრო პროგრამის მონიტორინგი და შეფასება პერიოდულია, რაც გამოვლინდა თვითშეფასების ანგარიშისა და განსაკუთრებით, აკრედიტაციის ვიზიტის შედეგად. იგი ხორციელდება ყველა დაინტერესებული მხარეების ჩართულობით ინფორმაციის სისტემური შეგროვების, დამუშავებისა და ანალიზის მეშვეობით. შეფასების შედეგები გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად. აკრედიტაციის ვიზიტის შედეგად გამოიკვეთა, რომ სამაგისტრო პროგრამის ხარისხის შეფასების შედეგების გამოყენების პროცედურები მოქნილია. პერიოდულად ტარდება სტუდენტების, კურსდამთავრებულების, დამსაქმებლებისა და პარტნიორების გამოკითხვა შესაბამისი კომპონენტებით კმაყოფილების შესახებ. შიდა შეფასების შედეგები ანალიზდება შიდა თვითშეფასების ანგარიშში და გამოვლენილი ძლიერი და სუსტი მხარეები გადაეცემა სენატს, რომელიც, საჭიროებისამებრ, პროგრამის გაუმჯობესების სტრატეგიის საფუძველზე იღებს გადაწყვეტილებას პროგრამაში ცვლილებების განხორციელების შესახებ. აღსანიშნავია რომ სამაგისტრო პროგრამის შინაარსის განვითარების მიზნით განხორციელდა ხარისხის გარე შეფასება. იგი, სათანადო დოკუმენტაციით, გადაეგზავნა ქართველ და უცხოელ დარგის სპეციალისტებს. მისასალმებელია, უნივერსიტეტი აანალიზებს ამ ფორმით მიღებულ შეფასებებს. მუდმივად ტარდება სტუდენტთა გამოკითხვა, რომლებიც შემდგომ ანალიზდება პროგრამის შედეგების სრულყოფის, შრომის ბაზრის მოთხოვნებთან დაახლოების მიზნით. საერთო ჯამში, უნივერსიტეტში სამაგისტრო პროგრამის დახვეწისა და გაუმჯობესების მიზნით, მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება რეალურად ხორციელდება.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- SWOT_TOU-ანალიზის შედეგები

• დამსაქმებელთა გამოკითხვის ანალიზი • თვითშეფასების ანგარიში; • ინტერვიუს შედეგები.
რეკომენდაციები:
რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
შეფასება ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა ☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან ☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები	✓			

თანდართული დოკუმენტაცია (არსებობის შემთხვევაში)

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების სახელწოდება:

უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის სახელწოდება, საფეხური:

დასკვნის გვერდების რაოდენობა: 39

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტები	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა	✓			
2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა	✓			
3. სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა	✓			
4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა	✓			
5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები	✓			

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის თავმჯდომარის

ლევან მოსახლიშვილი

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის წევრ(ებ)ის

ნინო ბოგვერაძე

კონსტანტინე ებრალიძე

